

ELEKTRONİK DEFTER

1. KONU

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından son yıllarda yapılan düzenlemeler ile vergi mükelleflerini çok yakından etkileyen bilgi işlem teknolojilerine dayalı elektronik vergisel uygulamaların sayısı artmaktadır. Bu elektronik vergisel uygulamalar Gelir İdaresi tarafından öncelikle kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek ve mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artırmak amacıyla yapılıyor olsa da, uygulamalar ve sonuçları işletmelerin geleneksel iş yapış şekillerinde de köklü değişikliklere yol açmaktadır. Öyle ki, e-fatura ve e-defter gibi bilgi işlem teknolojilerine dayalı vergisel uygulamalar şirketlerin sadece büro otomasyonlarını değil, saha süreçlerini de yakından etkilemekte ve değiştirmektedir.

“*Vergi Teknolojileri*” olarak isimlendirebileceğimiz bu yeni nesil vergicilik başta yeminli mali müşavirler olmak üzere mali müşavirleri, şirketlerin muhasebe, finans, satış ve bilgi işlem birimlerini de yakından ilgilendirmekte ve bu birimler arasında koordineli bir çalışmayı beraberinde getirmektedir. Bu durum aynı zamanda hem vergi mevzuatını (ve beraberinde özellikle Türk Ticaret Mevzuatını) hem de bilgi işlem konularını bilen farklı bir vergi/danışmanlık alanının doğmasına da yol açmaktadır. Yurt dışında daha çok “*taxnologist*” (vergi bilişimcisi) kavramıyla ifade edilen bu yeni nesil vergi danışmanları ülkemizde de yavaş yavaş oluşmaya başlayacaktır.

Günümüzde mükelleflerin hemen hemen tamamı kayıtlarını çeşitli yazılımlar aracılığı ile bilgisayar ortamlarında tutmaktadırlar. e-Defter uygulaması işte bu farklı yazılımlar aracılığı ile tutulan kayıtların ortak bir veri format ve standardı ile elektronik ortamda tutulmasına imkan sağlayan bir uygulamadır.

2011 yılında yayımlanan 1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliği’ne göre e-defter, şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa ve/veya Türk Ticaret Kanununa göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünü olarak tanımlanabilir.

e-Defterde kullanılan standart XBRL (extensible Business Reporting Language-Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili) olarak adlandırılan ve Dünya’da gittikçe yaygın bir şekilde kullanılan finansal raporlama alanındaki en esnek dildir.

e-Defter, VUK ve TTK çerçevesinde kağıt ortamında tutulan defterlerle aynı hukuki sonuçları doğurmaktadır.

2. e-DEFTER UYGULAMASININ KANUNİ DAYANAĞI

213 Sayılı Vergi Usul Kanunun Mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrasında Maliye Bakanlığı; elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili kılınmıştır.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunun 66 ncı maddesinde elektronik ortamda veya dosyalama suretiyle tutulan defterlerin açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esaslarının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının müştereken çıkaracağı bir tebliğ ile belirleneceği hükmü bulunmaktadır. Bu yetkiye istinaden 1 sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği yayımlanmıştır.

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunun 64 üncü maddesinin 6335 sayılı Kanunun sekizinci maddesi ile değişen üçüncü fıkrasıyla fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğ ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'nın müştereken çıkardığı "Ticari Defterlere İlişkin Genel Tebliğ" ise 19/12/2012 tarih ve 28502 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Genel Tebliğin 23'ncü maddesinde ise elektronik ortamda tutulacak defterler ile ilgili 1 sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Son olarak 24/12/2013 tarihinde yayımlanan 2 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile başta elektronik defter beratının alınma süresi olmak üzere Elektronik Defter Genel Tebliğinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

3. e-DEFTERİN AMACI

E-defter, hem mükelleflerin hem de birçok kamu ve özel sektör kurumunun vergisel ve vergisel olmayan birçok amacına katkıda bulunacak olan bir uygulamadır. e-Deftere geçilmesinin amaçlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Defter kayıtlarının oluşturulması ile ilgili yükümlülükleri değişen teknolojik ve idari ihtiyaçlara uygun biçimde revize etmek,
- Kâğıt ortamında basım, tasdik ve saklama yükümlülüklerini ortadan kaldırmak suretiyle bu yükümlülüklerin elektronik ortam ve araçlarla yerine getirilebilmesine imkân sağlamak,
- Vergiye gönüllü uyumu artırmak,
- Elektronik denetim ve uzaktan denetim için uygun altyapıyı oluşturmak
- Farklı yasal ortamlarda faaliyet gösteren uluslararası firmaların hem yönetsel hem de iç ve dış denetim ihtiyaçları için ortak bir format ve **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.** standart sağlamak,

4. e-DEFTER STANDARD VE FORMATI

Standart; verilerin belli bir düzende ve önceden tanımlanmış biçimlerde oluşturulmasını amaçlayan kurallar setidir.

Günümüze kadar geliştirilen standartlar uygulamalara özel olmuş ya da sadece belli sektörlerin ya da muhasebe **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**standartlarının ihtiyacını karşılamaya yönelmiştir. Uygulamalardan, muhasebe usullerinden, sektörlerden bağımsız ve global düzeyde geçerliliğe sahip ilk standart, Türkiye olarak bizim de e-defter uygulamasının teknolojik alt yapısının oluşturulmasında tercih ettiğimiz XBRL (extensible Business Reporting Language-Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili) dir.

Format; bir bilgisayar dosyasının içeriğini, teknik ve kullanım özelliklerini, üzerinde çalışabilecek araçları belirleyen ve bilgisayarın dosyayı oluşturma, okuma, kaydetme, saklama ve geri çağırma izleyeceği yöntemi belirten biçimlenme şeklidir.

Halihazırda muhasebe bilgilerinin oluşturulması ve transferinde farklı standart ve formatlar kullanılmaktadır. Bunlar; excel, flat file, txt., jpg, pdf gibi formatlarda ya da doğrudan database denilen tablolarda tutulmaktadır. Günümüzde hemen hemen bütün işletmeler defterlerini çeşitli yazılımlar (muhasebe programları gibi) vasıtasıyla elektronik ortamlarda tutmakta ve muhafaza etmektedirler. Bugün piyasada işletmeler tarafından kullanılan çeşitli ve farklı özelliklere sahip çok sayıda muhasebe programı (daha geniş anlamı ile yazılım) bulunmaktadır.

E-defter işte bu farklı yazılımlar arasında ortak bir dil kullanılmak üzere geliştirilmiş bir bilgisayar programıdır. Diğer bir ifade ile işletmeler, Genel Tebliğin öngördüğü format ve standartlara uygun bir biçimde geliştirilmiş yazılımlar (muhasebe programları gibi) vasıtasıyla elektronik bir defter oluşturacaklardır. İlerleyen bölümlerde detaylı bir şekilde açıklanacağı üzere bu yazılımların e-defter uyumluluk testinden geçerek onay almış olmaları şarttır.

E-defter uygulaması, ancak tek bir format ve **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**standart halinde sunulursa bir anlam ifade eder. Diğer bir ifade ile verilerin e-defter kapsamında ortak bir format ve standartta alınmaması e-defterden beklenen faydaları bütünüyle ortadan kaldırır. Ayrıca özellikle çok uluslu şirketlerin uluslararası arenadaki faaliyetlerinin gittikçe artıyor olması, bu firmaların kamuya açık olan ve olmayan finansal bütün iş ve işlemlerinin ortak bir dil etrafında toplanması zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir.

5. e-DEFTER KAPSAMINDAKİ MÜKELLEFLER VE TUTULABİLECEK DEFTERLER

1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliği'ndeki şartları yerine getirmiş olmak şartıyla gerçek ve tüzel kişiler e-defter tutabilirler. Buna göre bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi

mükellefleri ile anonim ve limited şirket gibi kurumlar vergisi mükellefleri oluşturdukları yevmiye ve büyük defterleri elektronik ortamda tutabilirler.

1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliği'ne göre mükelleflerin e-defter tutmak zorunluluğu bulunmamakta idi. Ancak 421 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile bazı mükelleflere zorunluluk getirilmiştir. 421 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile aşağıda sayılan mükellef gruplarına elektronik defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilmiştir.

a) 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar ile,

b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,

e-defter uygulamasına dahil olmak zorundadırlar. e-defter uygulamasından yararlanabilmek için, tebliğ çerçevesinde belirlenen format ve standartlara uygun bir yazılım (muhasabe programı gibi) kullanılması gerekmektedir. Nitekim tebliğde, www.edefer.gov.tr internet adresinden duyurulan kılavuzlarda öngörülen veri standardı ve formata uygun olarak oluşturulan yazılımlara uyumluluk onayı verileceği belirtilmiştir. Buna göre, söz konusu İnternet adresinde hali hazırda sadece yevmiye defteri ile büyük defter için veri standart ve formatı belirlendiğinden, örneğin avukatlık faaliyetinde bulunan bir mükellefin serbest meslek kazanç defterini e-defter şeklinde tutması şu an itibarıyla mümkün değildir.

Diğer taraftan Genel Tebliğ'de hangi defterlerin e-defter şeklinde tutulacağına dair bir belirleme yapılmamıştır. Ancak Tebliğin atf yaptığı www.edefer.gov.tr adresinde duyurulan defterler için veri standart ve formatı belirlenmiş olup, bunlar da bugün itibarıyla yevmiye defteri ve büyük defterden ibarettir. İlerleyen dönemlerde uygun veri standart ve formatları belirlenip duyurulduğu takdirde, diğer bazı defterlerin de (örneğin karar defteri) e-defter şeklinde tutulması mümkündür.

6. e-DEFTERE BAŞVURU

Defterlerini elektronik ortamda oluşturmak, kaydetmek, muhafaza ve ibraz etmek isteyen gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin e-imza ve/veya mali mühür ile “**uyumluluk**” onayı almış bir e-defter yazılımına sahip olmaları gerekmektedir.

7. e-DEFTER UYUMLU YAZILIMLARI

Günümüzde pek çok işletme çeşitli yazılımlar vasıtasıyla zaten defterlerini elektronik ortamda oluşturmakta ve mevzuat gereği kâğıt defterlere belli sürelerde yazdırmaktadır. Ancak bu yazılımların hepsi e-defter standardında ve teknik kurallara uygun e-defter üretememektedirler. Bu nedenle Genel Tebliğ gereği defterler ancak GİB'nca belli testlerden geçen ve http://edefer.gov.tr/uyumlu_program.html İnternet sitesinde yayımlanan yazılımlar

vasıtasıyla tutulabilmektedir. Bu çerçevede sadece bu internet sitesinde yayımlanan uyumlu programlarla e-defter tutmak mümkündür. Yazılım uyumluluk onayı için yapılan testlerin temel amacı, başvuru ekinde Başkanlığa bildirilen yazılım uyumluluk tanıtım raporu ve yazılımların Tebliğ ve ilgili teknik kılavuzlarda açıklanan format ve standartlara uygun biçimde e-defter ve e-defter beratlarını oluşturup oluşturamadığının tespit edilmesidir.

Başkanlık tarafından yapılan incelemeler sonucunda, yazılımları uyumlu olarak değerlendirilen başvuru sahiplerine yazı ile Yazılım Uyumluluk Onayı verilmektedir. Geliştirilen yazılımlardan uyumluluk onayı verilmesi uygun görülmeyen başvuru sahiplerine tespit edilen eksikliklerle birlikte yazılımlarının e-defter oluşturmaya uygun bulunmadığı bir yazı ile bildirilerek tamamlanması için süre verilir. Eksikliklerin verilen sürede tamamlanması zorunludur. Bu sürede de eksikliklerini tamamlayamayanların yazılım uyumluluk onayı almak istemeleri halinde yeniden başvuru yapmaları gerekmektedir. Yazılım Uyumluluk Onayı alan ticari nitelikteki özel ya da paket yazılım geliştiren yazılım üreticileri ve ilgili yazılımın adı ve versiyonu www.edefer.gov.tr internet adresinden duyurulmaktadır.

İşletmelerin kendi muhasebe yazılımlarına ayrıca yazılım uyumluluk onayı alma imkânı bulunmaktadır. Bu durumda bu yazılımlara uyumluluk onayı almak üzere GİB'e başvuru yapıp ilgili testlerden geçerek uyumlu yazılım ile e-defter tutulabileceği gibi uyumluluk onayı almış bir ticari yazılım da kullanılabilir. Kendi muhasebe yazılımına uyumluluk onayı alanların yazılımları www.edefer.gov.tr internet sitesinde yayımlanmaktadır. e-Defter tutma zorunluluğu kapsamında olan ve kendi yazılımları için uyumluluk onayı almak isteyen mükellefler en geç 1/9/2014 tarihinde yazılım uyumluluk testlerinden geçmiş olmalıdır. Uyumluluk onayı almış yazılımlar **platform bağımsız** ve **platform bağımlı** olarak ikiye ayrılır. Platform bağımsız, belli bir muhasebe programına bağlı olmadan bütün muhasebe programlarından kayıtları alarak e-defter oluşturma kavramını ifade eder. Bunun dışındaki uyumlu yazılımlar platform bağımlıdır ve sadece uyumluluk onayı aldıkları ERP veya muhasebe programında e-defter oluşturabilir.

8. e-DEFTERİN OLUŞTURULMASI

Elektronik defter beratı; 1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliğ'de yer alan esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Başkanlık Mali Mührü ile onaylanmış elektronik dosyayı ifade etmektedir.

Defterlerini elektronik defter biçiminde tutmaya başlayanlar, söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar.

1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliği kapsamında kendilerine izin verilenler, aylık dönemler itibarıyla elektronik defterlerini oluşturacaklardır. Oluşturulan bu defterlerin berat**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**ları takip eden 3. ayın sonuna kadar alınmış olmalıdır. e-defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayının beratının alınması açılış onayı, son ayının beratının alınması ise kapanış onayı yerine geçer.

Mükellefler tarafından oluşturulan e-defter kayıtları imzalanıp/mühürlenip berat dosyası oluşturulduktan sonra, bu berat dosyası “e-defter uygulaması” aracılığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı sistemine yüklenerek Başkanlık mali mührü ile mühürlenir. Buna göre e-defter oluşturma sürecinin son adımı beratın Başkanlık mali mührü ile mühürlenmesidir.

9. e-DEFTERDE YER ALMASI GEREKEN BİLGİLER

e-Defterin içeriği ve yevmiye kayıtlarının nasıl tutulacağına ilişkin belirlemeler, 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinin atıfta bulunduğu teknik kılavuzlar ve standartlarla belirlenmiştir. Buna göre; e-defterlerde yer alması gereken bilgiler 3 kısımda incelenebilir.

- ✓ Defterlere ilişkin bilgiler
- ✓ İşletmeye ilişkin bilgiler
- ✓ Yevmiye kayıtlarına ilişkin bilgiler

Defterlere ilişkin bilgilerden, hangi defter olduğu (yevmiye veya defter-i kebir), hangi dilde oluşturulduğu, defterin oluşturulduğu tarih, ilgili ayın hangi tarih aralığını kapsadığı, hangi uyumlu yazılım kullanıldığı v.b. hususlar e-defterde yer almalıdır.

İşletmeye ilişkin bilgilerden, işletmenin vergi kimlik numarası veya TC kimlik numarası, unvanı veya adı soyadı, adresi, bir şubesi için oluşturduğu defter ise şube adı ve numarası, telefon ve faks numarası, e-posta adresi, varsa web sitesi adresi, hesap dönemi başlangıç ve bitiş tarihleri, SMMM veya YMM bilgileri, v.b. bilgiler yer alacaktır.

Yevmiye kayıtlarına ilişkin bilgilerden, yevmiye kaydını oluşturanın bilgisi, yevmiye tarihi, yevmiye numarası, yevmiye açıklaması, ana hesap adı ve kodu, varsa alt hesap adı ve kodu, parasal tutarlar, muhasebe fiş numarası, yevmiye satır numarası, muhasebe kaydı bir belgeyi içeriyorsa bu belgenin türü, tarihi ve numarası, eğer muhasebe kaydı bir ödemeyi içeriyorsa ödeme yöntemi, v.b. bilgiler e-defterde yer alacaktır.

XBRL-GL standardı gereği her yevmiye satırında sadece bir belge türü ve bu belgenin tarih ve sayısı yazılabilmektedir. Bununla birlikte e-Defter XBRL-GL Yevmiye Defteri Kılavuzunda GİB bir yevmiye satırına yazılan belge bilgisinin yevmiye maddesi içerisindeki bütün yevmiye satırlarında yer almasını istemektedir. Buna göre bir belge ancak bir yevmiye maddesinde kaydedilebilecektir.

Benzer şekilde yine Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Aralık 2012’de ortaklaşa yayımladığı Ticari Defterlere İlişkin Genel Tebliğin 6’ncı maddesine göre kâğıt defterlerde de her kaydın dayandığı belgenin türü ve varsa bu belgenin tarih ve sayılarının yer alması zorunludur.

10. e-DEFTER KAYITLARI GİB’E Mİ AKTARILMAKTADIR?

e-Defterler onaylatılmak üzere GİB'e gönderilmez. e-Defter uygulaması üzerinden GİB'e gönderilip onaylatılan e-defter beratlarıdır. e-Defter beratları da yevmiye kayıtları ile ilgili hiç bir bilgi içermez, bunlar e-defterlerin değişmezliğini sağlayan elektronik dosyalardır. Bu elektronik dosyayı yevmiye defterlerindeki noter tasdik şerhi gibi düşünebiliriz. Dolayısıyla GİB'e e-defter içeriğiyle ilişkin hiçbir bilgi veya muhasebe kaydı gönderilmez.¹

11. e-DEFTERDE MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Tebliğ kapsamında, elektronik defter oluşturma konusunda izin alanlar, muhafaza ve ibraz ödevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara uygun hareket etmek zorundadırlar.

a) Elektronik defterler, istenildiğinde ibraz edilmek üzere ilgili olduğu beratları ile birlikte muhafaza edilmek zorundadır.

b) Elektronik defterler ile berat**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**larının veri bütünlüğü**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**nün sağlanması ile kaynağının inkâr edilmezliği, güvenli elektronik imza veya mali mühür**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.** ile garanti altına alındığı için elektronik defterler kâğıt ortamında saklanmayacaktır.

c) Defterlerini elektronik ortamında tutanlar, elektronik defterlerini ve ilgili beratlarını vergi kanunları, Türk Ticaret Kanunu ve diğer düzenlemelerde yer alan süreler dâhilinde elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istenildiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla eksiksiz ve okunabilir şekilde ibraz etmekle yükümlüdür.

ç) Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, elektronik defterlerin ve berat**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**ların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin olan her türlü elektronik kayıt ve veri, (elektronik imza ve mali mühür**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.** değerleri dâhil) ile doğrulama ve görüntüleme araçlarının tümünü kapsamakta olup, elektronik defterlere istenildiğinde kolaylıkla erişebilmeyi, anlaşılabilir ve eksiksiz bir biçimde görüntüleyebilmeyi ve okunabilir kâğıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir.

e-defterler, ancak Başkanlık tarafından onaylanan berat**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**ları ile birlikte hüküm ifade ettiklerinden, ibraz için berat**Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**ın da mutlaka muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Elektronik defterler ve beratların elektronik defter izni verilenlerin kendilerine ait bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi mecburi olup, üçüncü kişiler nezdinde ya da yurt dışında muhafaza işlemi Başkanlık ve Genel Müdürlük açısından herhangi bir hüküm ifade etmemektedir. Muhafaza yükümlülüğünün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yerine getirilmesi zorunludur.

12. e-DEFTER TUTMA ZORUNLULUĞUNA UYMAMANIN YAPTIRIMLARI

¹ 550 Soruda e-Fatura ve e-Defter (3. Baskı), Uğur DOĞAN, Seçkin Yayıncılık, Eylül, 2013, sayfa:336

421 Sıra No.'lu VUK Genel Tebliği'nin "Sorumluluk ve Cezai Yaptırımlar" bölümünde zorunluluk kapsamına giren mükelleflerin kâğıt defter tutamayacakları hükme bağlanmıştır. Bu mükellefler kâğıt ortamında defter tutmaları halinde hiç defter tutmamış sayılacaklardır.

Bu durumda e-defter tutma zorunluluğu bulunup en geç 01/01/2015 itibariyle e-defter tutmaya başlamayanlar, kâğıt defter tutsalar bile aşağıdaki cezai müeyyidelerle karşılaşacaklardır:

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 562 nci maddesi uyarınca; gerekli açılış ve tasdik işlemlerini yaptırmayanlar 4 bin TL idari para cezası ile cezalandırılır. Defterlerin olmaması veya hiçbir kayıt içermemesi durumunda ise sorumlular 300 günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

2. 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunun 102 nci maddesine göre işyerine ait defterlerin tasdiksiz kullanılmış olduğunun tespiti halinde, bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar aleyhine, aylık asgari ücretin oniki katı tutarında idari para cezası uygulanmaktadır.

3. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 352 nci maddesi uyarınca tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin yaptırılması durumunda I inci derece usulsüzlük cezası, tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin, süresinin sonundan başlayarak bir ay içinde yaptırılmış olması durumunda ise II nci derece usulsüzlük cezası uygulanır.

4. 3065 sayılı KDV Kanunun "İndirimin Belgelendirilmesi" başlıklı 34 üncü maddesinin 1 nolu bendine göre indirim KDV'leri reddedilir.

5. 213 sayılı VUK'nun "Re'sen Vergi Tarhı" başlıklı 30 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının 3 nolu bendine göre dönem matrahı re'sen takdire konu edilebilir.

13. SONUÇ

421 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile zorunluluk kapsamında olan Türkiye'nin en büyük 20.000 firmasını ilgilendiren e-defter uygulamasına başvuracak mükellefler için son tarih 31 Aralık 2014'tür. Özellikle e-defter başvurusunun süresinde yapılması önem arz etmektedir. e-Defter Elektronik Başvuru Kılavuzuna göre e-defter tutmak için başvuru sadece elektronik ortamda yapılabilir. Aynı Kılavuza göre başvuru yapılan ayı takip eden ayın başından itibaren e-defter tutulmaya başlanacaktır. Bu kapsamda 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren e-defter tutacak mükellefler en geç 2014 Aralık ayında başvurularını tamamlamayı ihmal etmemelidirler.

e-Defter tutabilmenin ön koşulu e-defter uyumlu yazılıma sahip olmak ve tüzel kişi mükellefler için mali mühür, gerçek kişi mükellefler için mali mühür veya nitelikli elektronik imzaya sahip olmaktır.

e-Defterler aylık olarak oluşturulacak ve ilgili ayın e-defter beratı takip eden üçüncü ayın sonuna kadar alınacaktır.

e-Defter ile vergi denetimi başta olmak üzere her türlü denetim faaliyeti için standart bir veri üretilmiş olacaktır. Ayrıca e-defter her türlü finansal raporlama için çok uygun bir alt yapı da sunmaktadır. e-Defter mükellefler için kağıt, baskı, onay ve arşiv maliyetlerinden kurtulma anlamına da gelmektedir.

Dünya’da yaygın bir kullanıma sahip olan XBRL tabanlı e-defter uygulaması şirketlerimize başta şeffaflık olmak üzere denetim ve raporlama alanında da yeni ufuklar açacak önemli bir uygulamadır.